

La darrera florada de Riba

Avui es publica 'La segona florada', el darrer disc de Pau Riba amb l'Orchestra Fireluche

Pau Riba i l'Orchestra Fireluche | Pere de Prada

Avui s'ha publicat *La Segona florada* (U98 Music, 2022), de l'**Orchestra Fireluche** amb **Pau Riba**, que conté la darrera cançó que va escriure el músic i un últim enregistrament pòstum amb la formació selvatana, que va ocupar moltes de les hores de les darreres setmanes de vida del cantant.

Una trobada casual amb l'**Orchestra Fireluche** va permetre a **Pau Riba** descobrir la seva facilitat per recitar textos. La primera col·laboració puntual es va convertir en una relació musical sòlida, que va donar el primer fruit amb l'àlbum *Ataràxia* (U98 Music, 2019).

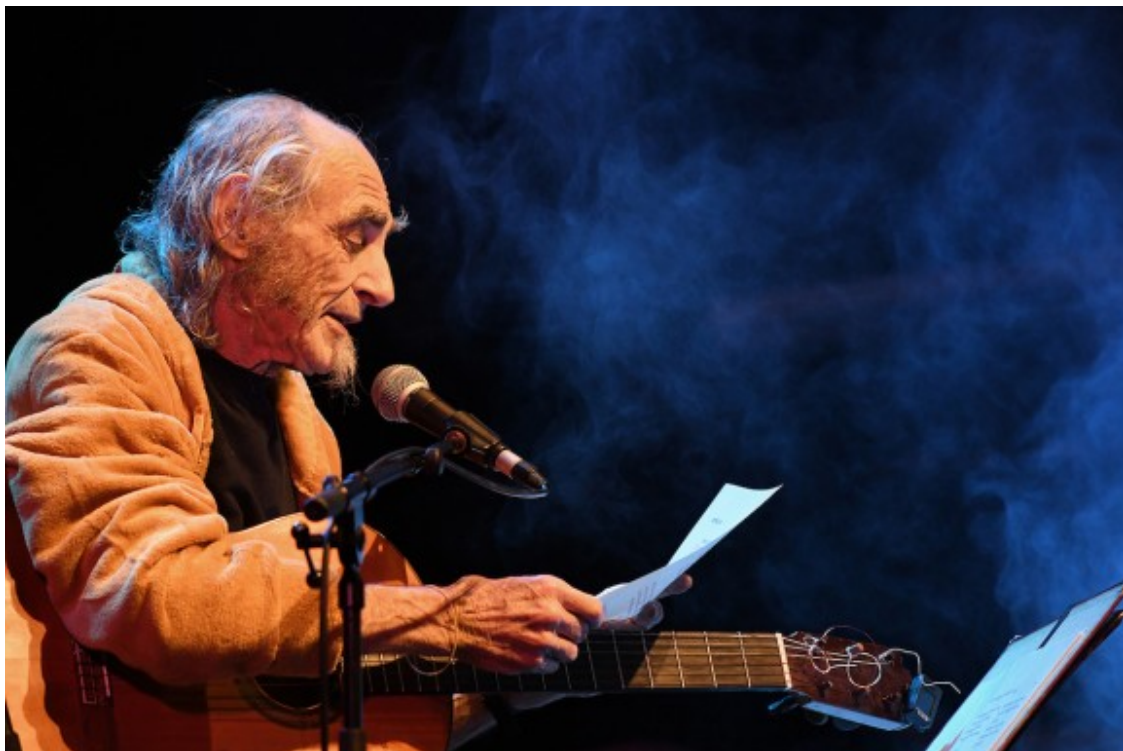
La sintonia i la bona connexió entre **Riba** i la **Fireluche** els va estimular a seguir creant plegats. El plantejament inicial preveia un nou enregistrament l'octubre de 2021. Pocs dies abans de començar la gravació, però, el van ingressar i li van trobar un tumor.

El segon disc es titula *Segona florada* i té diferències substancials amb *Ataràxia*. Una d'elles és que hi haurà una peça cantada, amb lletra i música de **Pau Riba**, dedicada a l'Aina, filla de la seva companya Memi March ("D'Aina"), la darrera cançó composta per **Pau Riba**, escrita el primer cop que el van ingressar. La metodologia de treball també ha canviat en altres casos: "La cançó 'La veu còsmica', que parla de la història de l'univers en la línia del llibre que va escriure el 2021, va partir d'un text molt llarg al qual vam posar música". A més, han recuperat cançons que s'havien interpretat a la gira d'*Ataràxia* i que no es van incloure al disc. És el cas d'"Acorar", basada en un

text de Toni Gomila i la peça tradicional "La minyona de Reus".

El procés de la malaltia els va afectar a tots, tal com assenyala **Domènec Boïgues**: "Al disc hi ha una cançó titulada 'Memimu', que en **Pau** va escriure per a la Memi i la seva filla Aina. Vam prioritzar acabar-la amb l'esperança que la poguéssim sentir i la hi poguéssim regalar, perquè ens deien que la cosa aniria ràpida. Mentre enllestíem la música, ell va acabar la lletra. I, mentrestant, en **Sarsa** encara va escriure un altre tema, que és l'últim que ha gravat **Pau Riba**. A banda de la veu, també hi toca la guitarra, però és una gravació d'abans de la malaltia perquè després ja no va poder tocar-la amb la mateixa força".

Les darreres setmanes van ser d'una relació intensa. Tots tenien present la situació i sabien que era l'últim enregistrament que farien plegats. "Suposo que ell n'era conscient, però mai no ho va comentar. Sempre deia 'tirem endavant'. Mai no exterioritzava que estava malalt. De fet, amb nosaltres sempre va ser una persona que no expressava els seus sentiments. Parlàvem molt d'idees que tenia i de coses molt interessants?, però mai d'ell", diu **Boïgues**. El seu company del grup, **Sarsa**, en té un record semblant: "Era una persona que poques vegades traspuava les seves emocions. Només quan parlava amb nens petits o quan volia fer el *gamberro*; aleshores, sí".

Pau Riba Foto: Juan Miguel Morales

Malgrat tot, **Riba** va poder acabar tota la seva part del disc. Només faltaven alguns detalls que havia de posar la **Fireluce** i les mescles. **Domènec Boïgues** anota que tenia una manera curiosa de compondre: "En termes de rítmica i de compassos mai no feia cap cançó quadrada. I rarament feia un 4/4. Era per exemple un 2/4 que passava a un 4/4. Ens sorprenia perquè els cantautors no solen comptar els compassos sinó que canten tal com els surt. Quan ell ens passava les partitures tot estava pensat i quadrat. I també ens sorprenia amb l'harmonia, perquè componia amb acords que no estaven dintre de la tonalitat i posava elements que ressaltaven".

LA PRIMERA FLORADA

L'**Orchestra Fireluche** és una formació creada a la Celler de Ter (La Selva) el 2002. Els seus primers enregistraments inclouen música instrumental, que gràcies als instruments que utilitzen - de joguina, reciclats, curiosos, inversemblants, clàssics i propis de cultures d'arreu del món- aconsegueixen crear un clima ben especial de bon humor, tendresa i en certs moments, retorn a la infantesa. Després de gravar quatre discos, el 2013 van fer un pas endavant i van enregistrar un treball cantat, que van proposar a alguns intèrprets destacats. A l'àlbum *Tants caps tants joguets* (Discmedi, 2013), alguns convidats van interpretar lletres de **David Sarsanedas ?Sarsa'**, i d'altres van escriure els textos de les cançons que havia compost la **Fireluche**.

Al final del disc els quedava un tema sense ningú per cantar-lo ("Nina de Miraguano") i fins i tot algú qüestionava la conveniència que anés al repertori. "Va ser l'última cançó que vam decidir qui l'havia de cantar. De fet, el disc el va pagar una empresa de joguines i no volia que sortís aquest tema perquè no parla de joguines i quedava apartat del concepte. Això va fer que fins l'últim moment no decidíssim qui en seria l'intèrpret. Al final, en **Sarsa** va proposar que fos **Pau Riba**, perquè és molt fan seu", va relatar el guitarrista del grup, **Domènec Boïgues**.

Video: https://www.youtube.com/watch?v=gNHIZYn_bpk

"Nina de Miraguano" es va enregistrar a distància, abans de conèixer-se mútuament. "El nostre productor, **Xavi Lloses**, va fer d'intermediari. Li va enviar la música i la lletra, i en **Pau** ho va retornar amb la gravació. Flipàvem amb el que havia fet, perquè va ser espectacular. A partir d'aquí va començar la nostra relació. Em sembla que ens vam conèixer als assajos previs abans del concert de presentació. Hi ha un vídeo de "Nina de Miraguano" gravat al local d'assaig i diria que és del primer dia que ens vam trobar".

La relació va anar a més, perquè **Riba** se sentia molt a gust amb l'**Orchestra Fireluche**. "Sempre s'apuntava a recitar aquella ?Nina de Miraguano' als bolos perquè s'hi trobava molt bé. I així va sorgir la possibilitat de fer un disc conjunt, però el 2017 vam publicar *Colibrí en flames* (autoeditat) i ho vam deixar una mica aparcat", apunta **Boïgues**.

Finalment va arribar el moment. El guitarrista recorda com van començar a treballar: "En **Pau** i la Memi venien als assajos. Nosaltres anàvem tocant i ella buscava quins textos podien escaure a cada melodia". El resultat va ser *Ataràxia*, un disc amb cinc cançons noves i la revisitació d'un vell tema de **Pau Riba**, "Per què fer res", inclòs al *Disc dur* (On The Rocks, 1993). A més, l'àlbum inclou el tema "Sa meu mare" -un retrat de la seva mare ben diferent del que li va dedicar al *Dioptria* amb "Mareta bufona"-, "Ull, Llull" -dedicada al fill petit, que va tenir amb la Memi March-, "Ataràxia", "Un matí de dissabte" i finalment "Visions cadaquesnques".

Es diu que **Pau Riba** va viure sempre d'acord amb les seves conviccions. Va bastir una obra imponent, que amb el temps ha guanyat més gruix. Va estar actiu més de cinc dècades, amb moltíssims més encerts que errors. Va qüestionar l'estructura familiar als seus inicis; va menysprear la figura dels seus avis, les patums de la resistència cultural contra el franquisme per tal d'agafar una mica d'aire i fer-se espai; va idear un espectacle en què una motocicleta de gran cilindrada avançava entre el públic fins a pujar a l'escenari; va provocar els assistents al Canet Roc amb un espectacle que la crítica va considerar ?una llauna'; va concebre un disc que no només es podia escoltar, llegir i tocar, sinó que a més, es podia olorar; va retre homenatge als seus avis i a la seva mare; va dinamitar les nades catalanes; va mostrar un domini de l'idioma que pocs escriptors (i encara menys músics) poden igualar? Provocador en les formes i en el fons, **Pau Riba** ha destacat per sobre de tot pel seu immens talent.

La tardor del 2021 li van diagnosticar un càncer de pàncrees, una malaltia irreversible i amb una evolució força ràpida. La seva resposta va ser una gran lliçó de vida. Va optar per plantar-li cara i es va

esforçar per mantenir l'activitat. Va donar entrevistes, va corregir galeries d'un nou llibre, va intensificar l'enregistrament d'un altre disc i va fer tants concerts com va poder.

El 15 de febrer del 2022, TV3 va emetre en *prime time* una entrevista-reportatge feta per la periodista Laura Rosel, i el seu darrer concert al costat de **De Mortimers**, enregistrat precisament a Tiana, la ciutat on ha viscut els darrers anys. La seva lluita amb el càncer -"amb el cranc que tinc a dintre", segons les seves paraules- va ser tossuda i constant fins al darrer moment.

A la contracoberta del seu primer senzill, *Taxista!* (Concèntric, 1967), un **Pau Riba** de 19 anys esbossava una biografia que acabava amb un 'i un dia em moriré'. 55 anys més tard i amb una malaltia terminal diagnosticada, va fer una vida tan normal com va poder. En parlava amb tranquil·litat, i assegurava que no tenia cap intenció de morir-se. Va ser la seva última lliçó.

Article extret del número 330 de la revista Enderrock, un monogràfic especial editat conjuntament amb el Diari Ara dedicat a la memòria de Riba.